

فرمول دگردیسی خام‌فروشی

چگونه ایران می‌تواند از اقتصاد مبتنی بر فروش منابع خام به اقتصاد خلق ارزش عبور کند؟

در کنار انرژی، موقعیت جغرافیایی ایران نیز یک مزیت کم‌نظیر محسوب می‌شود. قرار گرفتن در مسیر کریدور های شمال- جنوب و شرق- غرب، دسترسی هم‌زمان به خلیج فارس ، دریای عمان، آسیای مر کزی و قفقاز، این امکان را فراهم می‌کند که ایران تنها یک مسیر ترانزیتی نباشد، بلکه به مر کز اتصال تجارت، صنعت و لجستیک منطقه تبدیل شود.

توسعه غیرمتمرکز؛ عبور از الگوی قدیمی

در این میان، برخی تحلیلگران معتقدند ایران برای جهش اقتصادی باید از الگوی توسعه‌متمرکز و بزرگ‌مقیاس که طی دهه‌های گذشته بر اقتصاد کشور حاکم بوده، فاصله بگیرد و به توسعه غیر متمرکز و کوچک‌مقیاس روی بیاورد؛ البته توسعه‌ای که بر پایه آمایش سرزمین و مزیت‌های منطقه‌ای طراحی شود. بر اساس این نگاه، آینده اقتصاد تنها در چند پروژه عظیم دولتی خلاصه نمی‌شود. توسعه پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌های کوچک‌مقیاس، ایجاد نیروگاه‌های پر اکنده، تقویت زنجیره های تولید محلی و شکل‌گیری گروه‌های رقابتی کوچک در صنایع مختلف از جمله خودروسازی می‌تواند ساختار اقتصاد را متعطف‌تر و مردمی‌تر کند.

مزیت این الگودر آن است که علاوه بر توزیع متوازن‌تر فرصت‌های اقتصادی، وابستگی کشور به چند مرکز محدود صنعتی را کاهش می‌دهد و امکان مشارکت گسترده‌تر بخش خصوصی و سرمایه‌های مردمی را فراهم می‌کند. بسیاری از اقتصادهای موفق آسیایی نیز بخش مهمی از رشد صنعتی خود را بر شبکه‌ای از بنگاه‌های کوچک و متوسط بنا کرده‌اند؛ بنگاه‌هایی که در کنار یکدیگر زنجیره‌های بزرگ تولید را شکل می‌دهند.

در ایران نیز سرمایه‌انسانی جوان و تحصیل‌کرده می‌تواند موتور چنین تحولی باشد. بدون فعال شدن ظرفیت شرکت‌های کوچک و متوسط، استارت‌آپ‌ها و شبکه‌های تولیدی مردمی‌پایه، عبور از اقتصاد خام‌فروش دشوار خواهد بود.

گروه اقتصاد- اقتصاد ایران طی دهه‌های گذشته به‌طور عمده بر صادرات مواد خام، به‌ویژه نفت و گاز، استوار بوده است؛ الگویی که اگرچه درآمدهای بزرگی برای کشور ایجاد کرد، اما همزمان اقتصاد را در برابر تحریم، نوسان قیمت جهانی و تکانه‌های سیاسی، آسیب‌پذیر ساخت. اکنون با تغییرات سریع در نظم اقتصادی جهان، این پرسش بیش از هر زمان دیگری مطرح است که آیا آینده اقتصاد ایران همچنان باید بر خام‌فروشی استوار بماند یا زمان تغییر پارادایم فرا رسیده است؟

پایان عصر نفت یا پایان خام‌فروشی؟

سال‌ها این تصور در فضای جهانی تقویت می‌شد که دوران نفت‌رو به‌پایان است و کشور های نفتی باید هرچه سریع‌تر ذخایر خود را بفروشند؛ اما تحولات بازار انرژی نشان داد جهان هنوز فاصله زیادی با حذف نفت و گاز دارد. حتی با رشد انرژی‌های تجدیدپذیر، صنایع بزرگ جهان همچنان وابستگی گسترده‌ای به فراورده‌های نفتی، پتروشیمی و گاز دارند. بنابراین مسئله اصلی دیگر صرفاً «فروش نفت» نیست، بلکه نحوه تبدیل این منابع به قدرت اقتصادی پایدار است. در همین نقطه است که بحث عبور از خام‌فروشی معنا پیدا می‌کند. تجربه اقتصادهای بزرگ نشان می‌دهد قدرت واقعی نه در مالکیت منابع خام، بلکه در توانایی تبدیل آن‌ها به زنجیره‌های ارزش، فناوری، صنعت و شبکه‌های تجاری نهفته است. آلمان منابع طبیعی گسترده‌ای ندارد، اما یکی از بزرگ‌ترین قدرت‌های صنعتی جهان است. چین نیز بخش مهمی از جهش اقتصادی خود را نه از مسیر فروش مواد خام، بلکه از طریق توسعه صنایع پایین‌دستی، لجستیک و پیوند با زنجیره‌های جهانی تولید به دست آورد.

برای ایران نیز مسئله اصلی این است که آیا می‌خواهد صرف‌آدا کننده انرژی باقی بماند یا می‌تواند به‌هاب صنعتی، ترانزیتی و اقتصادی منطقه تبدیل شود. پاسخ به این پرسش، نیازمند تغییر در نگاه توسعه‌ای کشور است.

از فروش نفت تا خلق زنجیره ارزش

یکی از مهم‌ترین محورهای این تحول، توسعه صنایع پایین‌دستی و تکمیل زنجیره ارزش انرژی است. کشوری با منابع عظیم نفت و گاز، اگر تنها صادرکننده ماده خام باقی بماند، بخش بزرگی از ظرفیت اقتصادی خود را از دست خواهد داد. در مقابل، توسعه پالایشگاه‌ها، پتروپالایشگاه‌ها، صنایع پتروشیمی و صنایع وابسته می‌تواند ارزش افزوده بسیار بیشتری نسبت به صادرات خام ایجاد کند.

در واقع تفاوت اصلی میان اقتصاد خام‌فروش و اقتصاد صنعتی در همین نقطه شکل می‌گیرد. اقتصاد خام‌فروش در آمد خود را از استخراج منابع به دست می‌آورد، اما اقتصاد صنعتی از تبدیل همان منابع به شبکه‌ای از محصولات، خدمات و فناوری خلق ثروت می‌کند.

بازار داغ دلار بانکی

اختلاف ۵ تا ۶ هزار تومانی با بازار آزاد، تقاضا برای دلار توافقی را بالا برده و پیاده‌رو دلالتان ارز را خلوت کرده است

با آغاز عرضه «دلار توافقی» در برخی بانک‌ها، مقابل شعب ارزی ناگهان شلوغ شد. بسیاری از شهروندان از ساعات اولیه روز با در دست داشتن کارت ملی و کپی آن در صف می ایستند تا شاید بتوانند سهمیه سالانه هزار دلاری خود را دریافت کنند؛ دلاری که چند هزار تومان ارزان‌تر از بازار آزاد فروخته می‌شود و همین اختلاف قیمت، انگیزه اصلی هجوم متقاضیان به بانک‌هاست.

عرضه محدود در برابر تقاضای بالا

طبق بخشنامه بانک مرکزی، بانک‌های ملت، تجارت و صادرات موظف‌اند دلار توافقی را از ساعت ۱۱ صبح- زمان کشف نرخ- تا پایان ساعت اداری عرضه کنند. با این حال گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد حجم مراجعه‌کنندگان به قدری بالاست که عملاً بخش عمده معاملات در بازه‌ای حدود دو ساعت، یعنی بین ۱۱ تا ۱۳ انجام می‌شود.

به گزارش ایسنا، همین موضوع باعث شکل‌گیری صف‌های طولانی مقابل برخی شعب شده است. بسیاری از مراجعه‌کنندگان ساعت‌ها در انتظار می‌مانند، اما با نزدیک شدن به پایان فعالیت بانک، هنوز نوبتشان نرسیده و ناچارند دست خالی به خانه برگردند و شانس خود را روز بعد امتحان کنند.

اختلاف قیمت با بازار آزاد

در معاملات دیروز (یک‌شنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۵)، نرخ دلار توافقی در بانک‌ها حدود ۱۶۷ هزار تومان ثبت‌شد؛ این در حالی است که در بازار غیررسمی، دلار با قیمت حدود ۱۷۲ هزار و ۵۰۰ تومان معامله می‌شود. این فاصله قیمتی حدود ۵ تا ۶ هزار تومانی باعث شده بسیاری از شهروندان برای دریافت سهمیه سالانه ۱۰۰۰ دلاری خود به بانک‌ها مراجعه کنند؛ سهمیه‌ای که تنها با ارائه کارت ملی در اختیار متقاضیان قرار می‌گیرد.

رکود در بازار آزاد ارز

در سوی دیگر، فشا‌ه‌ات میدانی از محل‌های سنتی خرید و فروش ارز نشان می‌دهد بازار آزاد بار کودی محسوس مواجه شده است. برخی دلالتان از کاهش قابل توجه حجم معاملات خبر می‌دهند و می‌گویند بخش زیادی از تقاضا به سمت خرید دلار توافقی از شبکه بانکی هدایت شده است.

چشم‌بازار به اخبار سیاسی

فعالان بازار ارز معتقدند در شرایط فعلی، پیش‌بینی روند قیمت‌ها بیش از هر زمان دیگری به تحولات سیاسی گره خورده است. به گفته آن‌ها، تحلیل‌های فنی تا حد زیادی جای خود را به رصد اخبار بین‌المللی داده و معامله‌گران بیش از هر چیز تحولات سیاسی و اقتصادی را دنبال می‌کنند.

آکهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ این نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
برابر رای شماره ۰۲۴/۱۱۰۰۰۳۲۹۰۱۱۰۰۵۶۰ مورخ ۱۴۰۵/۱/۱۶ صادره از هیات فوق تصرف مالکانه ویلا معارض آقای سعید نوری فرزند عبدالله در ششدانگ یک باب ساختمان با کاربری مسکونی به مساحت ۱۱۷/۷۶ متر مربع قسمتی از پلاک ۱۴۵ فرعی از ۳۱ اصلی بخش ۳ دامغان به نشانی دامغان روستای امام اباد باسندنامه مبایعه نامه عادی و مع الواسطه از علی اکبر نوری (مالک رسمی) باحدود مشخصات معین محرز گردید. لذا به لحاظ حفظ حقوق مالکین و عدم دسترسی به سایر مالکین مشاعی در اجرای ماده ۳ قانون مزبور معترضین می تواند ظرف مدت دو ماه از تاریخ آگهی اعتراض خویش را به اداره ارائه و ظرف مدت یکماه از تاریخ تسلیم اعتراض به مرجع ثبتی، دادخواست خویش را به دادگاه محل وقوع ملک تقدیم و یک برگ گواهی طرح دعوی از دادگاه اخذ و تسلیم اداره نمایند در غیر این صورت سند مالکیت به نام متصرف صادر و تسلیم خواهد شد. بدیهی است صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به دادگاه نخواهد بود. شناسه آگهی: ۲۱۶۱۸۴۷ تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۲/۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۲/۱۴
رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان دامغان مهدی جدیدی
۱۸۰۶۰۹

آکهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ این نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
برابر رای ۰۱۸۲/۱۱۰۰۳۲۹۰۱۴۰۶۰ مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۲۶ صادره از هیات فوق تصرف مالکانه ویلا معارض خانم طاهره وفانی نژاد فرزند امام داد در ششدانگ یک باب خانه به مساحت ۳۰۰۰۵ متر مربع قسمتی از پلاک ثبتی ۰۶۳ اصلی بخش ۵ دامغان به نشانی: دامغان روستای تویه درواز باسندنا تقسیم نامه و قولنامه عادی و مع الواسطه از مالک رسمی باحدود مشخصات معین محرز گردید. لذا به لحاظ حفظ حقوق مالکین و عدم دسترسی به سایر مالکین مشاعی در اجرای ماده ۳ قانون مزبور معترضین می توانند ظرف مدت دو ماه از تاریخ آگهی اعتراض خویش را به اداره ارائه و ظرف مدت یکماه از تاریخ تسلیم اعتراض به مرجع ثبتی، دادخواست خویش را به دادگاه محل وقوع ملک تقدیم و یک برگ گواهی طرح دعوی از دادگاه اخذ و تسلیم اداره نمایند در غیر این صورت سند مالکیت به نام متصرف صادر و تسلیم خواهد شد. بدیهی است صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به دادگاه نخواهد بود. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۲/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۳/۱۴ شناسه آگهی: ۲۱۷۵۶۴۱
رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان دامغان مهدی جدیدی
۳۳/۱۱

آکهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آتین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی
برابر رای شماره ۰۴۳۲۳/۳۰۱۰۵۷۰ مورخ ۱۴۰۴/۳۰/۱۱ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک شهریار تصرفات مالکانه بلا معارض متقاضی کامل درخشان فرزند محمد حسین بشماره شناسنامه ۱۸۶۳ با کد ملی ۴۹۱۰۳۴۲۰۶۰ بصورت ششدانگ یک قطعه باغ به مساحت ۱۰۰۰/۰۰ متر مربع قسمتی از پلاک ۴۵ فرعی از ۴۲ اصلی واقع در شهرستان شهریار خریداری از مالک رسمی محمد جوهری محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت تقضای مدت مذکور عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۲/۱۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۲/۲۱
مهدی ناصری – رئیس ثبت اسناد و املاک شهریار [۱۴۰۹]
۳۳/۱۱

آگهی قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی شهرستان کوهدشت —

سری (۵۰۳) جمعی

مرزوعی (۴۶۲۴/۵۵) مترمربع مجزی شده از پلاک شماره (۰) فرعی از (۳) اصلی واقع در بخش (هفت) حوزه ثبت ملک کوهدشت لرستان خروجی از مالکیت اولیه آقای/خانم (عالی شفیع قزلیوند)
۶- برابر تقاضای آقا/خانم (مصطفی شفییعی قزلیوند)فرزند (سردار) نسبت به (۲) دانگ از ششدانگ یک باب/قطعه مرزوعی (۰) فرعی از (۳) اصلی واقع در بخش (۷) حوزه ثبت ملک کوهدشت لرستان خروجی از مالکیت اولیه آقای/خانم (عالی شفیع قزلیوند)
۷- برابر تقاضای آقا/خانم (عباس امیدي امرانی) فرزند (میرزا مراد) نسبت به (۶) دانگ از ششدانگ یک باب/قطعه مرزوعی) به مساحت (۱۵۶۱۴/۷۹) مترمربع مجزی شده از پلاک شماره (۰) فرعی از (۳) اصلی واقع در بخش (۷) حوزه ثبت ملک کوهدشت لرستان خروجی از مالکیت اولیه آقای/خانم (یار مراد امیدی)
۸- برابر تقاضای آقا/خانم (عباس امیدي امرانی) فرزند (میرزا مراد) نسبت به (۶) دانگ از ششدانگ یک باب/قطعه مرزوعی) به مساحت (۳۵۹۴/۰۵) مترمربع مجزی شده از پلاک شماره (۰) فرعی از (۳) اصلی واقع در بخش (۷) حوزه ثبت ملک کوهدشت لرستان خروجی از مالکیت اولیه آقای/خانم (سعيد امرایی)
۹- برابر تقاضای آقا خانم (عبدالله تیموری شفیق) فرزند (بارانی) نسبت به (۶) دانگ از ششدانگ یک باب/قطعه زراعی)
۱۰- برابر تقاضای آقا/خانم (امیر محمد ملکی طولابی) فرزند (مید محمد) نسبت به (۳) دانگ از ششدانگ یک باب/قطعه مرزوعی) به مساحت (۱۰۴۳/۹۷) مترمربع مجزی شده از پلاک شماره (۰) فرعی از (۲۶) اصلی واقع در بخش (هفت) حوزه ثبت ملک کوهدشت لرستان خروجی از مالکیت اولیه آقای/خانم (مصر علی امرایی)

۱- برابر تقاضای آقا/خانم (امیر محمد ملکی طولابی) فرزند (مید محمد) نسبت به (۳) دانگ از ششدانگ یک باب/قطعه مرزوعی) به مساحت (۱۰۴۳/۹۷) مترمربع مجزی شده از پلاک شماره (۰) فرعی از (۲۶) اصلی واقع در بخش (۷) حوزه ثبت ملک کوهدشت لرستان خروجی از مالکیت اولیه آقای/خانم (مصر علی امرایی)
برابر تقاضای آقا/ رئیس اداره ثبت اسناد و املاک کوهدشت هوشنگ سنگد رنیا

شناسه ۵۰۳/۱۱۵۵۰۵۲۱۶۰ الف ۵۰۳

۱۷۹۱۳۹

آکهی قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی شهرستان الشتر

—سری (۵۶۹) جمعی

(سلسله) «خروجی از مالکیت مالک اولیه «ملک احمد ملکی»
۵ – تقاضای «فاطمه فولادوند» فرزند «عظیم» نسبت به «ششدانگ یک قطعه زمین مرزوعی» بمساحت «۱۷۵/۱،۲۳» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۶» فرعی از «۱/۱۸۸/» اصلی واقع در بخش «بخش» ۱۱ حوزه ثبت ملک الشتر (سلسله)» خروجی از مالکیت مالک اولیه «ملک احمد ملکی»
۶- تقاضای «فاطمه فولادوند» فرزند «عظیم» نسبت به «ششدانگ یک قطعه زمین مرزوعی» بمساحت «۱۶۵۳/۳۶» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۱۷» فرعی از «۱/۱۸۸/» اصلی واقع در بخش «بخش» ۱۱ حوزه ثبت ملک الشتر (سلسله)» خروجی از مالکیت مالک اولیه «ملک احمد ملکی»
۷ – تقاضای «داریوش و زینب و محسن و مریم و فریبا و لیلا و سعید بابانی» فرزند «پاپی محمد» نسبت به «ششدانگ مشاع از یک قطعه باغ» بمساحت «۲۴۴۳/۷» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۵۰» فرعی از «۱/۱۸۸/» اصلی واقع در بخش «بخش» ۱۱ حوزه ثبت ملک الشتر (سلسله)» خروجی از مالکیت مالک اولیه «القاص فرزند بابا حسین»

۸ – تقاضای «محسن و مریم و زینب و فریبا و داریوش و لیلا و سعید بابانی» فرزند «پاپی محمد» نسبت به «ششدانگ مشاع از یک قطعه زمین مرزوعی» بمساحت «۲۶۴۵/۹۷» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۵۰» فرعی از «۱/۱۸۸/» اصلی واقع در بخش «بخش» ۱۱ حوزه ثبت ملک الشتر (سلسله)» خروجی از مالکیت مالک اولیه «القاص فرزند بابا حسین»

۹ – تقاضای «لیلا و فریبا و محسن و مریم و داریوش و سعید بابانی» فرزند «پاپی محمد» نسبت به «ششدانگ مشاع از یک قطعه زمین مرزوعی» بمساحت «۲۶۴۵/۹۷» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۵۰» فرعی از «۱/۱۸۸/» اصلی واقع در بخش «بخش» ۱۱ حوزه ثبت ملک الشتر (سلسله)» خروجی از مالکیت مالک اولیه «القاص فرزند بابا حسین»

۱۰- تقاضای «فرزند «پاپی محمد» نسبت به «ششدانگ مشاع از یک قطعه زمین مرزوعی» بمساحت «۲۶۴۵/۹۷» مترمربع مجزی شده از پلاک شماره «۵۰» فرعی از «۱/۱۸۸/» اصلی واقع در بخش «بخش» ۱۱ حوزه ثبت ملک الشتر (سلسله)» خروجی از مالکیت مالک اولیه «القاص فرزند بابا حسین»

حیدر امراتی – رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان الشتر

شناسه ۲۱۵۵۱۹۰

۱۷۹۱۳۹